

การศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นโดยการให้คำปรึกษา
กลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้A Study and Development of Altruism Characteristics Through Group Counseling for
Mathayom Suksa 1 Students in the Southernวินัส ศรีศักดิ์ (Venus Srisakda)¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคใต้ จำนวน 1,044 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ พบว่า โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณลักษณะด้านการอุทิศตน คุณลักษณะด้านการเอื้ออาทร คุณลักษณะด้านการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น คุณลักษณะด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น คุณลักษณะด้านการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่องาน คุณลักษณะด้านการมองโลกในแง่ดี และคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งโมเดลคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ค่าไค-สแควร์ =362.45 องศาอิสระ=321 ค่า $p=0.055$ GFI =.979 AGFI=.965) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนได้

¹ คุุณภูิบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นโดยรวมในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และคะแนนเฉลี่ยของตัวชี้วัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.23 - 4.40 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง

คำสำคัญ : คุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น

Abstract

The purpose of this study were to study altruism characteristics components of mathayom suksa 1 students in the southern. The subjects were 1,044, grade 1 secondary school students from the Office of the Secondary Education Area in the Southern of Thailand. They were multi-stage random sampling. The instrument was the altruism characteristics questionnaire. The data were analyzed by descriptive statistics and Confirmatory Factor Analysis.

The results of the study were as follows:

1. The confirmatory factor analysis significantly verified that the model of altruism characteristics functioning could be characterized into eight factors; namely, Devotion, Empathy, Sharing, Helping, Cooperation, Social responsibility, Optimism and Honesty. The altruism Characteristics model was congruent with the empirical data, significant at the .01 level (chi-square =362.45 df=321 p=.055 GFI =.979 AGFI=.965) and they were found to be capable of measuring the altruism characteristics functioning factors

2. The total mean scores of altruism characteristics of subjects revealed high (M = 3.60). The total mean scores of altruism characteristics indicators of subjects revealed medium to high (M=2.23 - 4.40).

Key words: altruism characteristics.

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559: 13-14) กล่าวถึง สภาพสังคมไทยว่าตกอยู่ในกระแสวัตถุนิยมและ บริโภคนิยม ค่านิยมที่ดั่งใจของไทยเสื่อมถอย การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและกระแสโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมที่ ดั่งใจ ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยม พฤติกรรมของคนในสังคมเปลี่ยนแปลง คนไทย ให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดั่งใจ ลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตและ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น มุ่งหารายได้เพื่อสนอง ความต้องการ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไมตรีน้อยลง ต่างแก่งแย่งเอาเปรียบกัน ทำให้คนไทยขาดความสามัคคี การ เคารพสิทธิผู้อื่น และการยึดถือประโยชน์ส่วน รวม ส่งผลต่อวิถีชีวิตคนไทยทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และประเทศ ก่อให้เกิดปัญหาสังคมตาม มาจากมายดังปรากฏตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือ สื่อต่างๆ ไม่เว้นแต่ละวัน เช่น ลูกทำร้ายร่างกาย พ่อแม่ แม่ร้ายรุ่นทั้งลูกตนเองไว้ในถังขยะ เหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาค ใต้ การก่อการร้าย การฉ้อโกง การทุจริต การ เล่นพรรคเล่นพวก การซื้อขายตำแหน่งหน้าที่การ งาน การปล่อยน้ำเสียหรือสิ่งปฏิกูลจากโรงงาน อุตสาหกรรม นายทุนบุกรุกที่ป่าสงวน การ ลักลอบจับและขายสัตว์ป่าสงวน ลูกทั้งพ่อแม่ที่ แก่เฒ่าให้ได้รับความยากลำบากแต่เพียงลำพัง จากสภาพสังคมดังกล่าวก่อให้เกิดความสับสน รุนแรงและเกิดเป็นวิกฤติทางสังคมตามมา นำมา ซึ่งความไม่สงบและสันติสุขของคนในสังคม

เมื่อวิเคราะห์สภาพการณ์ทางสังคมดัง กล่าว จะเห็นได้ว่าลักษณะทางจริยธรรม (Moral

Characteristics) หลายประการที่ถือเป็น วัฒนธรรมไทยที่ดั่งใจกำลังลดลงไปทุกขณะ ซึ่ง สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการจัดการ ศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความ มุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้ว่า การ จัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง มีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ. 2553: 3) นอกจากนั้นยังสอดคล้อง กับจุดเน้นการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการ จัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งให้ความ สำคัญและขับเคลื่อนการทำงานในเรื่องของการ เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้ เรียนในประเด็นของการปลูกฝังคุณธรรมและ จิตสำนึกประชาธิปไตย เน้นการปลูกฝังเรื่องการ มีวินัย การแบ่งหน้าที่การทำงาน จิตอาสา การ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความเสียสละ (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ. 2556: ออนไลน์)

จริยธรรมที่สำคัญประการหนึ่งที่จะต้อง ปลูกฝังให้เกิดขึ้นในสังคม เป็นจริยธรรมที่ เป็นการกระทำเพื่อสังคม (Pro-social) ซึ่งแสดง ออกโดยการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น (Altruism) เนื่องจากการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นมีความสำคัญ ต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ช่วยลดการเห็นแก่ตัว ให้คนในสังคม ทำให้เกิดความเห็นใจและช่วย เหลือซึ่งกันและกัน แนวทางหนึ่งในการพัฒนา เพื่อลดปัญหาสังคมได้ก็คือ การปลูกฝัง คุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีให้อยู่ในจิตใจของ บุคคล โดยเฉพาะการปลูกฝังคุณลักษณะการทำ

ประโยชน์เพื่อผู้อื่น (Altruism characteristics) เพื่อเป็นพื้นฐานหรือภูมิคุ้มกันให้บุคคลประพฤติในสิ่งที่ถูกต้องดีงามตามมาตรฐานที่สังคมยอมรับ และต้องการมากขึ้น

การทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นเป็นคำที่ใช้โดยทั่วไปในวงการศึกษาและจิตวิทยา ซึ่งมีความหมายตรงกันข้ามกับคำว่าเห็นแก่ตัว (Egoism) โดยการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นนั้นเป็นการคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้อื่น ซึ่งจะแสดงออกผ่านทาง การกระทำเพื่อสังคม โดยรูปแบบของการกระทำนั้นเป็นพฤติกรรมทางบวกที่สังคมยอมรับและให้คุณค่า โดยที่ผู้กระทำมีความสมัครใจและไม่หวังสิ่งตอบแทนจากการกระทำนั้น ซึ่งการกระทำเช่นนี้จะเกิดขึ้นเมื่อความเห็นแก่ตัวลดลง (สารานุกรมปรัชญา, 2009: ออนไลน์)

การทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นได้ถูกศึกษาในหลายๆ แง่มุม ทั้งในแง่ของพฤติกรรม การทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น ซึ่งพฤติกรรมการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นนั้นประกอบไปด้วยพฤติกรรมย่อยหลายพฤติกรรม เช่น การเสียสละ การเอื้ออาทรต่อผู้อื่น การให้การแบ่งปันผู้อื่น การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น เป็นต้น (Rushton 1980: 7); (Staub; et al. 1984: 273) ส่วนการศึกษาการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นในแง่ของบุคลิกภาพหรือคุณลักษณะของผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น โอลินเนอร์ (Oliner. 1999: online) ได้ทำการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น ในกลุ่มบรรพเทาสารณิกต่างๆ 6 กลุ่ม พบว่า ผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นมีลักษณะต่างๆ เช่น เป็นผู้ที่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากผู้ปกครอง มีจิตใจอาสาสมัคร (อุทิศตน) มีความกล้าหาญ มีความเอื้ออาทรผู้อื่น มีความเสียใจผู้อื่น มีศีลธรรม ยึดหลักศาสนา ไม่ปรารถนาเห็นผู้อื่นเป็นทุกข์ มีความเคารพตนเอง

รับผิดชอบต่อสังคม พึ่งพอใจในตนเอง รักความยุติธรรม เชื่อว่าทุกอย่างแก้ไขได้ (มองโลกในแง่ดี) ใส่ใจในการทำงานร่วมกัน รู้สึกว่าการช่วยเหลือแบ่งปันผู้อื่นเป็นสิ่งที่ควรกระทำ ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ต้องการความใกล้ชิด ต้องการพัฒนาตนเอง ซึ่งผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นอย่างแท้จริงจะกระทำโดยคำนึงถึงผู้อื่นเป็นหลักมากกว่าการคิดถึงผลในทางบวกที่ตัวผู้กระทำคาดหวังว่าจะเกิดจากการกระทำนั้น

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์และการใช้คำถามปลายเปิดถามครูและนักเรียนวัยรุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น พบว่า มีลักษณะที่สอดคล้องกัน ผู้วิจัยจึงสามารถสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น โดยคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นควรประกอบด้วยองค์ประกอบด้านต่างๆ ได้แก่ คุณลักษณะด้านการอุทิศตน (Devotion) คุณลักษณะด้านการเอื้ออาทร (Empathy) คุณลักษณะด้านการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น (Sharing) คุณลักษณะด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น (Helping) คุณลักษณะด้านการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น (Cooperation) คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility) คุณลักษณะด้านการมองโลกในแง่ดี (Optimism) และคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ (Honesty) ดังนั้นหากเด็กวัยรุ่นไทยซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นนี้ได้รับการปลูกฝัง เสริมสร้างและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นอย่างถูกต้องเหมาะสม

สอดคล้องกับวัย เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยมีความประสงค์จะศึกษาว่าคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร และเมื่อทราบว่าคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนมีลักษณะอย่างไร เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ เพื่อให้ นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมากยิ่งขึ้น และผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

คุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้มีลักษณะเป็นอย่างไร และประกอบด้วยองค์ประกอบใดบ้าง

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย:

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใน

โรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคใต้ จำนวน 65,104 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคใต้ จำนวน 1,044 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น
2. สัมภาษณ์ความคิดเห็นเบื้องต้นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและครูอาจารย์เกี่ยวกับคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แล้วนำคำตอบดังกล่าวมาวิเคราะห์ และสรุปถึงคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน
3. เขียนนิยามปฏิบัติการและองค์ประกอบของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้

ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่
1. คุณลักษณะด้านการอุทิศตน 2. คุณลักษณะด้านการเอื้ออาทร 3. คุณลักษณะด้านการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น 4. คุณลักษณะด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น 5. คุณลักษณะด้านการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น 6. คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่องาน 7. คุณลักษณะด้านการมองโลกในแง่ดี 8. คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์

4. สร้างข้อคำถามแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ ด้วยข้อความที่มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบทั้ง 8 ตามนิยามปฏิบัติการ ซึ่งเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ จริงมากที่สุด ส่วนใหญ่จริง จริงปานกลาง จริงน้อย ไม่จริงเลย

5. นำแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง 0.625-1.0

6. นำแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสงขลาวิทยาคม ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อนำมาใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

7. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Discrimination) ของแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20-.664

8. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับเท่ากับ .940

9. ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,044 คนตอบ เพื่อนำมาใช้แสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 18 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาด้วยตนเอง ได้แบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ ที่มีความสมบูรณ์ทั้งสิ้นจำนวน 1,044 ฉบับ เพื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) สำหรับองค์ประกอบของคุณลักษณะ

การทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้

2. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นโดยวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation coefficient : r_{xy})

4. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยรวมและรายด้านของแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

5. วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (A Confirmatory Factor Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ พบว่า ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบได้แก่ 1. คุณลักษณะด้านการอุทิศตน 2. คุณลักษณะด้านการเอื้ออาทร 3. คุณลักษณะด้านแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น 4. คุณลักษณะด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น 5. คุณลักษณะด้านการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น 6. คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่อสังคม 7. คุณลักษณะด้านการมองโลกในแง่ดี 8. คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ โดยแสดงผลการวิจัยดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน พบว่า คะแนนคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และคะแนนเฉลี่ยของตัวชี้วัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.23 - 4.40 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของคะแนนแบบวัดคุณลักษณะ

การทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	Min	Max	M	SD	แปลผล
DEVO		1.38	5.00	3.68	0.62	สูง
	dev1	1.00	5.00	3.55	0.73	สูง
	dev2	1.50	5.00	3.79	0.73	สูง
	dev3	1.00	5.00	3.71	0.99	สูง
	dev4	1.00	5.00	3.69	0.79	สูง
EMPA		1.75	5.00	4.03	0.59	สูง
	emp1	1.00	5.00	3.78	0.82	สูง
	emp2	1.00	5.00	3.63	0.82	สูง
	emp3	1.00	5.00	3.97	0.93	สูง
	emp4	1.00	5.00	4.11	0.85	สูง
	emp5	1.00	5.00	4.29	0.83	สูง
SHAR	emp6	1.00	5.00	4.40	0.78	สูง
		1.46	5.00	3.69	0.64	สูง
	sha1	1.00	5.00	3.65	0.76	สูง
	sha2	1.00	5.00	3.77	0.77	สูง
	sha3	1.00	5.00	3.75	0.97	สูง
HELP	sha4	1.00	5.00	3.60	0.94	สูง
		1.33	5.00	3.47	0.61	ปานกลาง
	hel1	1.00	5.00	3.71	0.72	สูง
COOP	hel2	1.00	5.00	3.23	0.69	ปานกลาง
		1.90	5.00	3.72	0.58	สูง
	coo1	1.00	5.00	3.79	0.81	สูง
	Coo2	1.00	5.00	3.69	0.90	สูง
	Coo3	1.00	5.00	3.92	0.90	สูง
RESP	Coo4	1.50	5.00	4.12	0.71	สูง
		1.40	5.00	3.96	0.60	สูง
	res1	1.00	5.00	4.06	0.79	สูง
	res2	1.50	5.00	3.85	0.77	สูง
	res3	1.00	5.00	4.38	0.89	สูง
	res4	1.00	5.00	3.79	0.79	สูง
	res5	1.00	5.00	3.71	0.95	สูง

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	Min	Max	M	SD	แปลผล
OPTI		1.50	5.00	3.64	0.57	สูง
	opt1	1.25	5.00	3.71	0.66	สูง
	opt2	1.00	5.00	3.29	0.80	ปานกลาง
	opt3	1.00	5.00	3.94	0.74	สูง
HONE		1.53	5.00	3.29	0.61	ปานกลาง
	Hon1	1.00	5.00	4.13	0.93	สูง
	Hon2	1.00	5.00	3.06	0.85	ปานกลาง
	Hon3	1.00	5.00	3.37	0.68	ปานกลาง
UTILI	Hon4	1.00	5.00	3.93	0.91	สูง
	(n=1044)	1.78	4.94	3.69	0.47	สูง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 1 พบว่า คะแนนคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และคะแนนเฉลี่ยของตัวชี้วัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.23 - 4.40 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับสูง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณลักษณะด้านการอุทิศตน (M = 3.68) คุณลักษณะด้านการเอื้ออาทร (M = 4.03) คุณลักษณะด้านการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น (M = 3.69) คุณลักษณะด้านการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น (M = 3.72) คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (M = 3.96) คุณลักษณะด้านการมองโลกในแง่ดี (M = 3.64) และองค์ประกอบที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่คุณลักษณะด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น (M = 3.47) คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ (M = 3.29)

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ในภาพรวมมีค่าอยู่ระหว่าง .735 ถึง .945 และมีนัย

สำคัญที่ระดับ .01 ทุกคู่ โดยพบว่าองค์ประกอบคุณลักษณะด้านการให้ความร่วมมือกับผู้อื่นกับองค์ประกอบคุณลักษณะด้านการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด เท่ากับ .945 รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่อสังคมกับคุณลักษณะด้านการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น เท่ากับ .906 ในขณะที่คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์กับคุณลักษณะด้านการอุทิศตนมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำที่สุด เท่ากับ .603

3. ค่าดัชนีทดสอบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากหลายค่าร่วมกันได้แก่ ค่าไค-สแควร์ (Chi-square=362.458, df=321 ,p=.055) ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square: Chi-square/df) มีค่าน้อยกว่า 2 ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าน้อยกว่า .05 ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเฉลี่ย (RMSEA) มีค่าน้อยกว่า .05 และดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) มีค่า

น้อยกว่า .05 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) และดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เข้าใกล้ 1 และมากกว่า .90

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน พบว่า ตัวชี้วัดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .284 ถึง .654 และพบว่ามีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบคุณลักษณะด้านการอุทิศตน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .501 ถึง .562 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการเอื้ออาทร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .395 ถึง .611 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่นมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .492 ถึง .623 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .357 ถึง .654 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .450 ถึง .571 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .427 ถึง .657 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการมองโลกในแง่ดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .371 ถึง .532 และองค์ประกอบคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .284 ถึง .586 และพบว่าส่วนใหญ่มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวชี้วัด

ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ของแต่ละตัวชี้วัด พบว่า มีความแปรผันอยู่ระหว่างร้อยละ 11.30 ถึง 82.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการอุทิศตน มีความแปรผันอยู่ระหว่างร้อยละ

31.20 ถึง 53.80 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการเอื้ออาทร มีความแปรผันอยู่ระหว่างร้อยละ 23.10 ถึง 53.90 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น มีความแปรผันอยู่ระหว่างร้อยละ 25.70 ถึง 49.70 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น มีความแปรผันอยู่ระหว่างร้อยละ 27.30 ถึง 82.00 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีความแปรผันอยู่ระหว่างร้อยละ 24.90 ถึง 45.30 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่อสังคม มีความแปรผันอยู่ระหว่างร้อยละ 23.60 ถึง 53.90 องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการมองโลกในแง่ดี มีความแปรผันอยู่ระหว่างร้อยละ 21.30 ถึง 59.00 ตามลำดับ องค์ประกอบคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ มีความแปรผันอยู่ระหว่างร้อยละ 11.30 ถึง 40.60

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองขององค์ประกอบของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน พบว่า องค์ประกอบของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .856 ถึง .981 และมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกองค์ประกอบ ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ของแต่ละองค์ประกอบ พบว่า มีความแปรผันอยู่ระหว่างร้อยละ 73.30 ถึง 96.20

อภิปรายผล

การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้

1. ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน จากการศึกษาคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,044 คน พบว่า คะแนนคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และคะแนนเฉลี่ยของตัวชี้วัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.23 - 4.40 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากว่าในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันนั้น นอกจากเรียนรู้ทางด้านวิชาการแล้ว การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทางโรงเรียนต้องดำเนินการควบคู่กันไปกับด้านวิชาการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข ซึ่งจะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทางโรงเรียนดำเนินการ ซึ่งมีทั้งกิจกรรมทางด้านวันสำคัญทางศาสนา วันสำคัญแห่งชาติ รวมถึงวันสำคัญอื่นๆ ซึ่งทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นมานั้นมีวัตถุประสงค์มุ่งให้ผู้เรียนมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้งสิ้น ซึ่งจากการจัดกิจกรรมที่เป็นประจำและต่อเนื่องย่อมส่งผลให้นักเรียนซึมซับสิ่งที่ดีงามด้านคุณธรรมจริยธรรม จึงส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลัก

การจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 3) นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับจุดเน้นการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งให้ความสำคัญและขับเคลื่อนการทำงานในเรื่องของการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้ศึกษาในประเด็นของการปลูกฝังคุณธรรมและจิตสำนึกประชาธิปไตย เน้นการปลูกฝังเรื่องการมีวินัย การแบ่งหน้าที่การทำงาน จิตอาสา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความเสียสละ (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2556: ออนไลน์)

2. องค์ประกอบคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ประกอบด้วยองค์ประกอบ 1. คุณลักษณะด้านการอุทิศตน 2. คุณลักษณะด้านการเอื้ออาทร 3. คุณลักษณะด้านการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น 4. คุณลักษณะด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น 5. คุณลักษณะด้านการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น 6. คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่อสังคม 7. คุณลักษณะด้านการมองโลกในแง่ดี 8. คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคใต้ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถยืนยันได้ว่าแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ซึ่งสามารถวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนได้ โดยที่

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของสตาบและคณะ (Staub; et al. 1984: 273) ซึ่งได้อธิบายถึงลักษณะบุคลิกภาพของผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นว่ามีลักษณะ เอื้ออาทร แบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อสังคม และซื่อสัตย์ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของโอลิเนอร์ (Oliner. 1999: Online) ที่ได้ทำการศึกษา ลักษณะบุคลิกภาพของผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นในกลุ่มบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ 6 กลุ่ม พบว่า ผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นจะมีลักษณะต่างๆ หลายด้านด้วยกัน ได้แก่ เป็นผู้อุทิศตน เอื้ออาทร แบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น รับผิดชอบต่อสังคม การมองโลกในแง่ดี ซื่อสัตย์ กล้าหาญ และยุติธรรม นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับรัสตัน สเตรเยอร์และคณะ และรามาสวามีและเบอร์จิ้น (Rushton 1980: 7.; Rushton; Sorrentino. 1981: 333-340 citing Strayer et al. 1979.; Ramaswamy; & Bergin. 2009: Online) ที่ทำการศึกษา พฤติกรรมการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น ซึ่งประกอบด้วย การเอื้ออาทร การแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่น และการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น และสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น (Pilot study) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaires) พบว่า ผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นจะมีลักษณะโดยรวมเป็นผู้อุทิศตน เอื้ออาทร แบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น รับผิดชอบต่อสังคม มองโลกในแง่ดี ซื่อสัตย์ กล้าหาญ และยุติธรรม

เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะด้านการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่นมีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด

นั้นแสดงให้เห็นความสำคัญขององค์ประกอบด้านคุณลักษณะการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น คือ การที่นักเรียนจะเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะการทำประโยชน์ต่อผู้อื่นนั้นต้องให้ความสำคัญกับการแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาฟเฟอร์ (Shaffer. 2008: 325) ที่ระบุว่า การทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นเป็นการคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้อื่น ซึ่งแสดงออกผ่านทาง การกระทำเพื่อสังคม ได้แก่ การแบ่งปัน การทำงานร่วมกัน และการช่วยเหลือผู้อื่น นอกจากนี้แล้ว รัสตัน (Rushton. 1980: 7) ได้กล่าวถึงรูปแบบกิจกรรมของการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นว่ารูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการทำประโยชน์ต่อผู้อื่นคือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ (Objected-related activity) คือการบริจาคหรือการแบ่งปันสิ่งของที่เป็นวัตถุ เช่น แบ่งของใช้ส่วนตัวให้แก่ผู้อื่น สอดคล้องกับ สเตรเยอร์และคณะ (Rushton; & Sorrentino. 1981: 333-340; citing Strayer; et al. 1979) ที่ได้อธิบายการแบ่งกิจกรรมตามรูปแบบเฉพาะของพฤติกรรมการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น ซึ่งได้จากการสังเกตในระหว่างที่มีการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของเด็กก่อนวัยเรียน กิจกรรมหนึ่งที่สามารถสังเกตได้คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ ได้แก่ การเสนอ (Offering) การให้ (Giving) การแบ่งปัน (Sharing) การแลกเปลี่ยน (Exchanging) และการตอบแทนซึ่งกันและกัน (Trading) ซึ่งผลการวิจัยนี้แตกต่างจากการวิจัยของมิลเลอร์และแมคดوجل (Miller; & McDougall. 1997: 303-325) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความรู้สึกลึกในช่วงวัยเด็กตอนกลางกับการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น ที่พบว่า องค์ประกอบด้านความห่วงใยเอื้ออาทร เป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักดีที่สุดในการทำนายการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างได้ แต่ผู้นำไปใช้ควรศึกษารายละเอียดของแบบวัดให้เข้าใจก่อนนำไปใช้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาคุณลักษณะการทำประโยชน์

เพื่อผู้อื่นในกลุ่มอื่นๆ ที่ต่างไปจากงานวิจัยนี้ เช่น ศึกษาเกี่ยวกับปฐมวัย วัยผู้ใหญ่ วัยชรา

2.2 เพื่อความถี่มากขึ้นและนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น ควรจะศึกษาคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียนด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ

2.3 ควรพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะการทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นของนักเรียน รวมทั้งหาเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัด

เอกสารอ้างอิง

- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสเรล : สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สารานุกรมปรัชญา. (2009). อัตินิยมและปริตถินิยม Egoism and Altruism. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2552, จาก <http://www.philospedia.net/Egoism%20and%20Altruism.htm>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). รายงานจำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียน โรงเรียนในทุกสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2555. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2555, จาก <http://www.obec.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. (2555-2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). 10 นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่จะขับเคลื่อน. สืบค้นเมื่อ 7 ธันวาคม 2555, จาก <http://socioeconomicandpoliticalnews.blogspot.com/2012/12/10.html>
- Joreskog, K. G.; & Sorbom, D. (1993). LISREL 8: Structure Equation Modeling with the Simples Command Language. Chicago: Scientific Software International, Inc.

- Miller, Willa. Litvack.; & McDougall, Daniel. (1997). **The structure of empathy during middle childhood and its relationship to prosocial behavior.** Genetic, Social & General Psychology Monographs, V3. pp. 303-325.
- Oliner, Samuel. (1999). **Extraordinary Acts of Ordinary People: Faces of Heroism and Altruism.** Retrieved October 3, 2009, from http://www.altruisticlove.org/docs/s_oliner.html
- Ramaswamy, Vidya.; & Bergin, Christi. (2009, June). **Do reinforcement and induction increase prosocial behavior? Results of a teacher-based intervention in preschools.** Journal of Research in Childhood Education. Retrieved Junly 22, 2010, from <http://www.thefreelibrary.com/Do+reinforcement+and+induction+increase+prosocial+behavior%3F+Results...-a0204681850>
- Rushton, J. Philippe. (1980). **Altruism, Socialization, and Society.** New Jersey: Prentice-Hall.
- Rushton, J. Philippe.; & Sorrentino, M. Richard. (1981). **Altruism and helping behavior: Social, personality, and developmental perspectives.** New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Shaffer, David R. (2008). **Social and Personality Development.** United States of America : Wadsworth Publishing.
- Staub, Ervin.; et al. (1984). **Development and maintenance of prosocial behavior: international perspectives on positive morality.** New York: Plenum Publishing Corporation